

ЛІТЕРАТУРА

1. Карпенко Є. В. Диригентсько-хорова підготовка вчителя музики: Навч. – метод. посібник / Є. В. Карпенко. – Суми : ВВП «Мрія» 2001, – 110 с.
2. Коваленко І. Г. Методичні засади формування професійно-особистісних якостей майбутніх учителів музики як керівників хороших колективів: навч. – метод. посіб. / І. Г. Коваленко. – К. : НПУ, 2006. – 54 с.
3. Краснова-Соколова О. І. Психолого-педагогічні умови формування професійно-значимих якостей особистості вчителя у студентів музично-педагогічних факультетів педагогічних інститутів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 / О. І. Краснова-Соколова ; Одес. пед. ін-т імені К. Д. Ушинського. – О., 1993. – 22 с.

Терехова М.Г.

студентка 1 курсу магістратури ФППОМ М13Х

Науковий керівник: **Мартиненко О.В.**, канд.пед.наук, доцент (БДПУ)

УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТАНЦЮВАЛЬНИХ ТЕХНІК У ПРАКТИКУ РОБОТИ ТАНЦЮВАЛЬНИХ ГУРТКІВ

Актуальність статті. Радикальні зміни в незалежній Україні суттєво вплинули на стан культури. Складається нова соціокультурна реальність, зростає інтерес до національних і зарубіжних культурних цінностей. Сучасна вітчизняна хореографія розвивається за двома напрямками: вдосконалюються форми класичного балету і водночас утверджується мова новітнього танцю. Нові форми в хореографічній культурі зумовили появу таких термінологічних кліше, як: «ритмопластика», «танець модерн», «експресивний танець», «фокінізм», «перфоманс», «дунканізм», «естрадний танець». Власне, цими назвами окреслено новаторське втілення неакадемічного сценічного образу засобами специфічної танцювальної техніки.

Нові явища в сучасній хореографії викликають інтерес вітчизняних фахівців до нових стилів і напрямів мистецтва. Наукові дослідження цієї проблематики здійснювались в руслі мистецтвознавства. В працях більшості авторів (Д. Бернадська, П. Білаш, Л. Васильєва, Т. Кохан, В. Пастух, М. Шкарабан та ін.) розглядалися окремі танцювальні форми модерністського, імпресіоністичного танцю, музичні форми джазу, року, а також балетмейстерське мистецтво в Україні початку ХХ ст. Ще у 20–50-ті рр. (К. Голейзовський, М. Фокін, Ф. Лопухов) порушувались питання про необхідність оновлення балетної лексики шляхом упровадження нових на той час модерністських виражальних засобів (експресіонізму, абстракціонізму, кубізму тощо).

Розвиток сучасної хореографії, розширення сфери інтересів дослідників завдяки вивченню більшого різноманіття їх стилів і видів відбувається під знаком інтеграції в галузі культури та мистецтв. Активне співробітництво та обмін досвідом між українськими та зарубіжними фахівцями відкрили необмежені можливості для творчого пошуку. Проте недостатня теоретична база, нечітке усвідомлення характерних ознак різних

напрямків сучасної хореографії призвели до змішування різних за сутністю стилів та видів. У результаті утворилися нерегламентовані художні форми, які важко класифікувати. Крім того, малорозвинена методична система сучасного танцю змушує педагогів-хореографів запозичувати свої знання з майстер-класів або з відеоматеріалів, що неоднозначно впливає на чітку та цілісну базу знань учнів.

Мета статті: визначити особливості навчання сучасному танцю в ансамблі естрадного танцю «МарЛен» Бердянського ЦДЮТ.

На основі аналізу навчальної програми, за якою працює колектив, ми визначили, що навчання сучасному танцю відбувається на етапі основного (4-7 р.н.) та вищого (8-10 р.н.) рівнів навчання. Так, діти основного рівня вивчають розділ «Елементи сучасної хореографії», який будується на поетапному ознайомленні учнів з основами джаз-танцю та елементами вуличного напрямку «хіп-хоп». Також програмою передбачено розділ «Творча імпровізація» – складання творчих етюдів на основі музичних творів за допомогою вигадання нових рухів або використання знайомих у нових комбінаціях. Тематика творчих завдань спланована у відповідності до інтересів та життєвого досвіду учнів. Заняття проводяться раз на тиждень по 2 години. Учням вищого рівня навчання пропонується ускладнена програма вивчення джаз-танцю (тренаж), ознайомлення з сучасними напрямками «contemporary dance» і контактна імпровізація (партнерінг). Надається також перелік акробатичних та гімнастичних вправ. Зміст розділу «Творча імпровізація та танцювальна терапія» містить завдання на втілення абстрактної тематики засобами вільної пластики, складання етюдних форм на лексиці різних видів сучасної хореографії тощо. Заняття проводяться двічі на тиждень по 4 год. [1].

Спостереження за роботою хореографа, який викладає в колективі сучасний танець, допомогло визначити основні види роботи:

- колективна творчість (вигадати спільну комбінацію, картинку);
- імпровізація (часткова, з предметами, сольна, парна, групова, контактна, вільна, на задану педагогом тему та музичний супровід);
- групові вправи (переміщення в просторі, танцювальні рівні, дотик до певної частини тіла в процесі імпровізації або переміщення, вправи на прийняття ваги, вправа «дзеркало» та інші);
- залучення практикантів Бердянського державного педагогічного університету для обміну танцювальним досвідом з дітьми;
- участь у майстер-класах та естивалях.

Невід'ємною частиною роботи колективу є репертуарний план, який містить у собі номери різних сучасних напрямів: хіп-хоп («Тінейджери»), афро-джаз («Сурікати»), джаз-модерн («У потоці пристрасті», «Нам не страшно, коли ми разом», «У пошуках рими», «Дхарма», «Я навчу тебе кохати», «Реквієм»). Аналіз репертуарного плану дав змогу визначити, що кожен номер має ідейне та тематичне навантаження, тому вихованці в повній мірі намагаються усвідомити образ, передати ідею танцю й продемонструвати хореографічну майстерність. Але, на наш погляд, доцільно було б додати до репертуару такі хореографічні форми, як: спектакль, перфоманс, мініатюра, а також збільшити кількість постановок, побудованих на основі «хіп-хопу» та «афро-джазу».

Для художньо-естетичного розвитку, розширення світогляду з сучасної хореографії педагоги колективу використовують різноманітні виховні заходи:

- перегляд шоу-програм, мюзиклів, вистав відомих колективів («АВТ», «KYIV MODERN-BALLET») з подальшим обговоренням;
- ознайомлення з творчістю видатних балетмейстерів та танцівників сучасної хореографії (А. Дункан, М. Каннінгем, Т. Браун, Л. Хортон) шляхом лекцій-презентацій, документальних фільмів;
- проведення конкурсу «Зірочка МарЛен», який дає можливість конкурсантам опановувати нові танці за допомогою студентів-практикантів;
- обмін досвідом з танцівниками та педагогами інших колективів.

Отже, досліджуючи досвід роботи народного ансамблю естрадного танцю «МарЛен», ми визначили, що, на жаль, у діяльності колективу педагоги здебільшого використовують сталі методи та форми навчання, а відомі техніки Л. Хортон, М. Гредем, М. Каннінгема, Х. Лімона, Е. Жак-Далькроза, Т. Браун, методика Фельденкройза, Александера, соматикс, body-mind centering, гіротонік й гірокинезис використовуються поверхнево. Вважаємо, що педагогу-хореографу з сучасного танцю доцільно не тільки користуватись знаннями, здобутими на майстер-класах або з відеоматеріалів, а звернути увагу на інноваційні здобутки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мартиненко О. В. Навчальна програма з позашкільної освіти ансамблю естрадного танцю «МарЛен» / О. В. Мартиненко, Ю. П. Тараненко. – Б, 2016. – 72 с.
2. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник / Н. Є. Мойсеюк. – К.: ВАТ «КДНК», 2001. – 608 с.
3. Никитин В. Ю. Модерн джаз танец. Методика преподавания / В. Ю. Никитин. – М.: ВЦХТ, 2002. – 160 с.
4. Шариков Д. І. Сучасна хореографія як феномен художньої культури ХХ століття: дис. ... канд. мист. наук: 26.00.01. – теорія й історія культури / Денис Ігоревич Шариков. – Київський національний університет культури і мистецтв. – Київ, 2008.

Ірина Тихонова,

студентка 2 курсу магістратури

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **П. Б. Косенко**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ-ГІТАРИСТІВ У СИСТЕМІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Формування виконавської культури сучасного гітариста є складним багатогранним процесом. Він розпочинається з дитинства і включає в себе скрупульозну роботу з різних напрямків на всіх етапах навчання та повинен носити розвиваючий характер. Принципи навчання гри на гітарі повинні